

GEMEENTE ENSCHEDE

Autoriteit Consument en Markt, Directie Toezicht Energie
Postbus 16326,
2500 BH Den Haag

POSTADRES
Gemeente Enschede
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Stadskantoor
Hengelosestraat 51

TELEFOON
[REDACTED]

DATUM
7 augustus 2025

ONS KENMERK
2500023524

ZAAKNUMMER

BEHANDELD DOOR
[REDACTED]

PAGINA
1 van 4

UW BRIEF VAN

UW KENMERK
ACM/25/194782

TELEFOON NR.
[REDACTED]

ONDERWERP

Zienswijze op ontwerpbesluit prioriteringskader transportcapaciteit elektriciteitsnet

Geachte heer, mevrouw,

Middels deze zienswijze reageert de gemeente Enschede op het ontwerpbesluit van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) over de prioriteringsruimte bij transportverzoeken. De gemeente Enschede acht het van groot belang dat er een juridisch houdbaar en toekomstbestendig prioriteringskader wordt vastgesteld.

De zienswijze van de gemeente Enschede sluit in grote lijnen aan bij die van andere gemeenten uit de regio. Met het oog op efficiëntie volstaat de gemeente met een aanvullende reactie. In deze zienswijze worden enkele aanvullende aandachtspunten en onderwerpen waarop de gemeente Enschede een afwijkend standpunt inneemt ten opzichte van de ingebrachte zienswijzen benoemd.

In het prioriteringskader heeft de ACM drie consultatievragen opgesteld waarop zij graag een reactie ontvangt. Vanuit het perspectief van de gemeente Enschede zijn met name de eerste twee vragen relevant. Deze zullen hieronder worden beantwoord. Op de derde consultatievraag kan de gemeente Enschede op dit moment geen inhoudelijke reactie geven.

Consultatievraag 1

De gemeente Enschede is van mening dat zowel voor de categorie 'veiligheid' als voor de categorie 'basisbehoeften' de mogelijkheid moet bestaan om een hardheidsclausule of uitzonderingsmogelijkheid toe te passen. In geval van lokale situaties acht de gemeente Enschede het essentieel dat decentrale overheden, en in het bijzonder de betrokken gemeente(s), een formele rol krijgen in de afweging. Gezien de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de ruimtelijke ordening en de lokale maatschappelijke impact, is het wenselijk dat zij actief worden betrokken bij besluitvorming rondom deze prioritering. In de praktijk kan zich namelijk de situatie voordoen waarin een partij die prioriteit heeft gekregen, lager op de wachtlijst staat dan een andere partij binnen dezelfde categorie. Die laatstgenoemde partij kan in het concrete geval – vanuit lokaal, regionaal of nationaal perspectief – van groter maatschappelijk belang zijn. De gemeente Enschede acht het daarom wenselijk dat de ACM hiervoor op hoofdlijnen de kaders vaststelt, zodat netbeheerders in uitzonderlijke situaties met de juiste motivatie kunnen afwijken binnen een duidelijk afgebakend raamwerk. De publicatie van beslissingen en onderliggende motiveringen in een transparant register kan aanvullend bijdragen aan transparantie en non-discriminatie.

De gemeente Enschede kan zich vinden in de gekozen aanpak van de ACM, waarin periodiek wordt getoetst of functies of sectoren in aanmerking komen voor prioritering via een transparante en zorgvuldige codewijzigingsprocedure. Deze werkwijze biedt naar het oordeel van de gemeente voldoende flexibiliteit om in te spelen op de dynamische problematiek rondom netcongestie, mits het proces tijdig en consistent wordt uitgevoerd.

Consultatievraag 2

De gemeente Enschede acht het loslaten van het principe *first come, first served* (FCFS) binnen de categorie 'congestieverzachters' in beginsel wenselijk. Dit biedt ruimte voor een meer doelmatige inzet van beschikbare netcapaciteit, waarbij de effectiviteit van een congestieverzachter zwaarder weegt dan enkel de volgorde van aanmelding. Dit kan bijdragen aan het sneller van het oplossen van congestieproblemen, mits zorgvuldig toegepast.

Het is van belang dat de ACM op hoofdlijnen uniforme richtlijnen vaststelt voor de criteria waarmee netbeheerders de volgorde van congestieverzachters bepalen. Dit waarborgt dat de beoordelingskaders objectief, controleerbaar en onderling vergelijkbaar zijn, en dat de toepassing ervan op transparante en non-discriminatoire wijze geschiedt. Binnen deze kaders spelen netbeheerders een belangrijke rol, omdat zij de technische kennis en het inzicht hebben in het netwerk en de lokale congestie.

Een goede werkwijze bestaat volgens de gemeente Enschede uit een combinatie van:

- **Uniforme kaders**, vastgesteld door de ACM, waarin onder meer criteria worden opgenomen zoals het effect op netcapaciteit, de mate van flexibiliteit, de kosten per vrijgemaakte capaciteitseenheid en de lokale maatschappelijke impact;
  - **Een transparant afwegingskader** dat door netbeheerders wordt toegepast en publiekelijk wordt gedeeld, inclusief motivering per toegekende aanvraag;
  - **Inbreng van lokale overheden**, met name wanneer de toepassing van congestieverzachting ruimtelijke of maatschappelijke consequenties heeft binnen een gemeente of regio.
-

Naast de beantwoording van de twee consultatievragen vindt de gemeente Enschede het van belang nog twee aanvullende punten onder de aandacht te brengen.

Invulling congestieverzachters

In de reactie van de VNG en G40 wordt voorgesteld om collectieve warmtenetten expliciet aan te merken als congestieverzachters. Zij verzoeken de ACM dan ook om collectieve warmtenetten als congestieverzachters te erkennen.

Hoewel we de achterliggende gedachte steunen (meer daarover hieronder), geven wij niet de voorkeur aan het expliciet aanmerken van collectieve warmtenetten als congestieverzachter. Wij hebben hiervoor 2 redenen:

De 1^e is dat wij vinden dat de beoordeling van congestieverzachters niet door de ACM maar door de netbeheerder gemaakt moet worden. Deze beoordeling is sterk situatieafhankelijk en vraagt daarom om maatwerk. Dit maakt het een taak van de netbeheerder, in samenwerking met lokaal betrokken partijen.

De 2^e reden is dat wij van mening zijn dat een collectief warmtenet niet op korte termijn congestieverzachtend werkt. Als in een aardgasgestookte wijk een collectief warmtenet, gevoed met een lokale warmtebron, wordt gerealiseerd dan is er geen sprake van directe congestievermindering. Wel is duidelijk dat het verwarmen van gebouwen middels een warmtenetten waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande warmtebronnen, netvriendelijker is dan een overgang naar all-electric. Het is daarom naar onze mening belangrijk dat de realisatie van warmtenetten geen vertraging oplopen vanwege een gebrek aan transportcapaciteit. Hetzelfde geldt voor andere slimme oplossingen, zoals netbewuste nieuwbouw van woningen. Daarom stellen we voor om het voorliggend prioriteringskader uit te breiden met een categorie '**netbewuste ontwikkelingen**'.

Wij noemen een ontwikkeling **netbewust** als deze – waar het de belasting van het elektriciteitsnet betreft - gunstig is ten opzichte van andere mogelijke toekomstige ontwikkelingen. De netbeheerder zou, samen met andere (lokale) betrokkenen, de aangewezen partij zijn om deze afweging te maken. Een vereiste hiervoor kan zijn dat voor deze ontwikkeling bewezen is dat ze in de toekomst voordelig is voor het elektriciteitsnet is en dat uitstel van deze maatregel ongewenst is. Gemeenten zouden hier actief bij betrokken moeten worden.

DATUM
7 augustus 2025

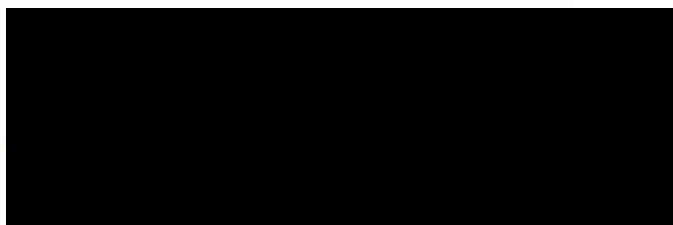
ONS KENMERK
2500023524

PAGINA
4 / 4

Transparantie wachtlijst

De gemeente Enschede verzoekt de ACM te borgen dat gemeenten, in geval van een congestiegebied met grote maatschappelijke impact, inzicht krijgen in de wachtlijst. Dit inzicht is noodzakelijk om lokale maatschappelijke opgaven effectief te kunnen prioriteren. Mede omdat deze prioritering groot effect kan hebben op het programmeren van andere maatschappelijke opgaven en projecten met onder andere woningcorporaties en andere netbeheerders (zoals Vitens). Het stelt gemeenten in staat, indien nodig, een gemotiveerd beroep te doen op de hardheidsclausule of uitzonderingsmogelijkheden, en voorkomt dat urgente ontwikkelingen onnodig vertragen door gebrek aan transparantie.

Hoogachtend,
namens burgemeester en wethouders van Enschede

Wethouder Bestaanszekerheid, Arbeidsmarkt, Inclusieve stad, Wijken, Asiel en Integratie
Stadsdeelwethouder Enschede Noord